

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ТОВАРОЗНАВСТВА

Частина 1

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLII Міжнародної наукової студентської конференції за
підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік

(м. Полтава, 26–27 березня 2019 року)

**Полтава
ПУЕТ
2019**

УДК 33:378

A43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, проректор з наукової роботи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);

К. Ю. Вергал, к. е. н., доцент, директор Інституту економіки, управління та інформаційних технологій ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, к. т. н., декан факультету товарознавства, торгівлі та маркетингу ПУЕТ;

В. О. Скрипник, д. т. н., доцент, декан факультету харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу ПУЕТ;

Н. І. Коливушка, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

Н. М. Стельнік, інспектор науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства : тези доповідей XLII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік (м. Полтава, 26–27 березня 2019 р.) : у 2 ч. – Полтава : ПУЕТ, 2019. – Ч. 1. – 368 с. ;

Ч. 2. – 358 с. –

Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-349-2

Збірник містить тези найкращих доповідей XLII Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу приділено висвітленню результатів наукових досліджень у сфері економіки й підприємництва, інформаційних і мережевих технологій, товарознавства, харчових технологій та інженерії.

УДК 33:378

Тези доповідей надруковано мовою оригіналу в редакції авторів. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних, інших відомостей.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2019

ISBN 978-966-184-349-2

ЗМІСТ

Частина 1

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

<i>М. О. Негода, С. І. Нестуля.</i> Лідерство як запорука успішного розвитку споживчої кооперації України	25
<i>Keerthikanth Rongali, L. M. Shymanovska-Dianych.</i> Is crowdworking, the solution for unemployment?	27
<i>М. О. Павленко, Д. С. Мерзла, В. Л. Іщенко.</i> Peculiarities of doing business in Asia	29
<i>А. О. Корнєва, І. В. Шурдук.</i> Сучасні утеплювальні матеріали: переваги та недоліки	31

СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

<i>Ш. Е. Багірзаде, О. П. Горбунова.</i> Сутність пенсійного забезпечення в Україні.....	34
<i>В. Г. Басєв, А. М. Соколова.</i> Аспекти діяльності інтегрованих фінансових посередників в Україні	36
<i>І. С. Байкер, Ю. С. Сіренко, В. В. Карцева.</i> Теоретичні аспекти сутності фінансового стану підприємства	38
<i>І. О. Басанець, М. Б. Чижєвська.</i> Валютний ринок України: стан та перспективи.....	41
<i>А. Ю. Баштаєв, Т. П. Гудзь.</i> Особливості застосування контролінгу в антикризовому фінансовому управлінні на підприємстві	43
<i>Г. М. Береснева, Т. П. Гудзь.</i> Аспекти формування кредитної поведінки вітчизняних домогосподарств	45
<i>І. В. Білоус, Т. П. Гудзь.</i> Діагностика фінансової кризи як основа розробки плану санації підприємства.....	47
<i>Н. І. Бородінова, Н. В. Михайлова.</i> Теоретичні основи управління прибутком підприємства.....	50
<i>В. Б. Бузинова, С. П. Прасолова.</i> Особливості управління ліквідністю та прибутковістю суб'єкта господарювання	52
<i>В. О. Буряк, С. П. Прасолова.</i> Формування сучасного фінансового механізму відтворення основних засобів підприємства	54

зобов'язання; ті, що активно взаємодіють з кредитором; ті, що не взаємодіють з кредитором, але самостійно розв'язують проблеми; ті, що активно протидіють кредитору та несумлінні позичальники.

Боргова поведінка фізичних осіб є досить складною, і зумовлена багатьма факторами. За результатами проведеного статистичного дослідження Агентства США з міжнародного розвитку, українське суспільство негативно сприймає життя у борг: 77 % респондентів повідомили, що не мають ніяких боргів, і лише 19 % визнали, що мають кредити або іншу заборгованість [3].

Отже, середовище існування кредитної поведінки домогосподарств формує синергія економічних, соціальних, культурних та психологічних детермінант. З позиції позичальника як сторони кредитних відносин кредитна культура визначає характер його боргової поведінки, виражаючи його економічну та моральну відповідальність за набуті зобов'язання.

Список використаних інформаційних джерел

1. Коваль С. Л. Мотиви та потенційні ризики кредитної поведінки домогосподарств [Електронний ресурс] / С. Л. Коваль // Ефективна економіка. – 2016. – № 10. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2016_10_21 (дата перегляду: 12.02.2019 р.).
2. Мостовенко Н. А. Кредитна культура як прояв фінансової поведінки споживачів кредитних послуг / Н. А. Мостовенко, Т. І. К-оробчук // Економічний форум. – 2017. – № 4. – С. 229–234.
3. Фінансова грамотність та обізнаність в Україні: Факти та висновки [Електронний ресурс]. – URL: http://www.uaib.com.ua/files/articles/1369/84/finlit_survey_6dec2017_ua.pdf (дата перегляду: 12.02.2019 р.).

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ ЯК ОСНОВА РОЗРОБКИ ПЛАНУ САНАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

І. В. Білоус, студентка спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування, група ФКм-51(Ж)

*Т. П. Гудзь, науковий керівник, доцент кафедри фінансів та банківської справи, к. е. н.
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Фінансову кризу слід розглядати як цілий комплекс взаємопов'язаних проблем, що виникають у сфері фінансів підприємства. Діагностику фінансової кризи на підприємстві ми пропонуємо здійснювати на основі нижче описаної логіки її розвитку.

Перші негативні ознаки фінансової кризи з'являються у вигляді порушення ліквідності – спочатку як окремих складових майна, а потім підприємства в цілому, чим започатковується процес порушення фінансової рівноваги. Оскільки ліквідність визначає якість матеріальної основи платоспроможності, то уповільнення процесу перетворення активів у засоби платежу резонансно обумовить порушення розрахунково-платіжної дисципліни суб'єкта господарювання [1].

Відповідно уповільнення оборотності майна та дефіцитний чистий грошовий потік підривають основи формування прибутку підприємства. Наслідком цього стає дефіцит рефінансування, вимивання власного капіталу перманентними збитками, втрата фінансової незалежності, яка виражається у незабезпеченні зобов'язань підприємства сукупною вартістю активів. Хронічна збитковість при одночасному збільшенні позикового капіталу призводить до зниження вартості підприємства – приведеної до теперішньої вартості потоку виплат кредиторам та акціонерам (власникам). Несвоєчасне застосування адекватних заходів по запобіганню розвитку фінансової кризи може призвести до падіння вартості підприємства нижче за суму зобов'язань кредиторам. Це означає, що акціонерний капітал «зникає». Саме цим характеризується фінансовий крах бізнесу, тобто настає повне банкрутство – банкрутство акціонерів. Вартість підприємства може знизитися до рівня, нижчого навіть за ліквідаційну суму активів. Тоді ліквідаційна маса розглядатиметься як вартість підприємства, ліквідація якого є більш економічно доцільною, ніж його експлуатація. Отже, квінтесенцією розвитку фінансової кризи є банкрутство підприємства, яке веде до його ліквідації, що для власників означає повну втрату вкладеного капіталу.

Вище викладене дає розуміння того, що фінансова криза – це дисбаланс фінансової рівноваги підприємства, який породжений циклічним розвитком взаємопов'язаних та взаємообумовлених кризових явищ і веде до знецінення власного капіталу за відсутності адекватних антикризових заходів [1, с. 11].

Кризовий моніторинг фінансового стану підприємства доцільно здійснювати на основі аналізу стану таких об'єктів спостереження: чистого грошового потоку, поточної платоспроможності, самофі-

нансування, фінансової стійкості. Від своєчасності встановлення причин розвитку фінансової кризи на підприємстві залежить ефективність реалізації санаційної програми з метою недопущення його банкрутства. Моніторинг появи перших ознак фінансової кризи та процесу її розвитку на підприємстві має здійснюватися в декілька прийомів: визначення об'єктів спостереження; класифікація кризових фаз зміни стану цих об'єктів; характеристика масштабів фінансової кризи.

Для об'єктивності результатів діагностики фінансової кризи слід розрізняти глибину її розвитку. Ми пропонуємо диференціювати масштаби розгортання фінансової кризи на підприємстві за такими фазами: виникнення ранніх ознак, активна фаза розвитку та банкрутство підприємства. Ранні ознаки фінансової кризи з'являються у вигляді скорочення грошових надходжень в результаті прострочення платежів дебіторами, звуження ринкової ніші, тощо. Активна фаза розвитку фінансової кризи, в першу чергу, виявляється у від'ємному грошовому потоці. Його наявність свідчить про неспроможність підприємства своєчасно погашати борги перед кредиторами. І якщо неплатоспроможність боржника буде визнана судом, тоді це свідчитиме про поглиблення фінансової кризи на підприємстві та наростання ризику його банкрутства [2].

Таким чином, діагностика масштабів фінансової кризи на підприємстві дозволяє своєчасно виявляти її ранні ознаки та об'єктивно встановити глибину її розвитку. Правильна та своєчасна діагностика причин фінансової кризи та масштабів розвитку є запорукою розробки дієвих та адекватних антикризових заходів по її подоланню.

Список використаних інформаційних джерел

1. Гудзь Т. П. Система раннього виявлення та подолання фінансової кризи підприємств : монографія / Т. П. Гудзь. – Полтава : ПУСКУ, 2007. – 166 с.
2. Кодекс України з процедур банкрутства [Електронний ресурс] : від 18 жовтня 2018 року № 2543-VIII: станом на 18 жовт. 2018 р. / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63518 (дата перегляду: 19.10.2018).